

'TROTS OP HAVO' (IX)

HAVOCONGRES

Donderdag
3 februari
2022

HET HAVOCONGRES: TROTS OP HAVO! (IX)

Vorig jaar maakten we het magazine Trots op Havo. Dit jaar verheugen we ons erop weer een echte ontmoeting te organiseren. Deze brochure van de negende editie van het congres Trots op Havo staat vol met een gevarieerd aanbod. We leggen de nadruk op de manier waarop havisten graag leren: in interactie, in sociaal verband, van en met elkaar. Dat is waar deze editie om draait. Wat vraagt dit van de manier waarop je je onderwijs aanbiedt en van de manier waarop je je leerlingen begeleidt en coacht?

Je vindt in deze brochure het dagprogramma, zodat je gericht keuzes kunt maken bij je aanmelding via www.havocongres.nl. Na de 'keynote' in de ochtend zijn er vijf rondes van 40 minuten waarin je inspiratiesessies, lezingen of workshops (van 90 minuten) kunt volgen. Om dubbelingen in keuzes te voorkomen, vragen we je het tijdschema goed te bekijken. Veel plezier bij het samenstellen van je eigen dagprogramma!

Praktische informatie

Voor wie:	Mensen die werkzaam zijn op de havo en betrokkenen die zich bezighouden met de havo.
Waar en wanneer:	Donderdag 3 februari 2022, De Werelt, Lunteren
Kosten:	€ 375,- voor de eerste deelnemer van de school Iedere volgende deelnemer van dezelfde school betaalt € 355,- Vrienden van het havoplatform betalen ook voor de eerste deelnemer € 355,-

Aanmelden kan via: www.havocongres.nl

Voor meer informatie kijk op onze website. Voor vragen kun je mailen naar: info@havocongres.nl. Eventueel kun je ook bellen naar 06-83292930.

© 2021, Trots op Havo.

OPENINGSLEZING

Marcel van Herpen (Centrum Pedagogisch Contact)

Weten wat je moet doen, als je niet weet wat je moet doen

Soms ben je de leraar/leider die je wilt zijn en soms ben je de leraar/leider die je liever niet wilt zijn. Vaak hangt dat samen met situaties waarin we niet precies weten wat we moeten doen. En toch is het in pedagogische zin van belang dat je altijd een perspectief hebt in (onvoorspelbare) situaties. Als je goed hebt onderzocht vanuit welk pedagogisch perspectief je je werkt wilt doen, kan dat je helpen te weten wat je moet doen als je het niet meer weet.

In deze keynote hoor je wat je moet doen als je niet weet wat je moet doen én hoe je de verantwoordelijkheid voor wat er speelt, kunt delen met je leerlingen.

9.00 ONTVANGST
 9.30 WELKOM, OPENING
 9.45 KEYNOTE MARCEL VAN HERPEN

INSPIRATIESESSIE

40 MIN

LEZING

40 MIN

WORKSHOP

90 MIN

KEUZEPROGRAMMA

11.00	1.1 LEZING MEESTER VAN INTERACTIE – MENNO HULSWIT	1.2 LEZING METACOGNITIE – MAURICE VAN WERKHOOVEN	1.3 INSPIRATIESESSIE EXECUTIEVE FUNCTIES – TINEKE V/D KLINK, ROBINE KROON	1.4 INSPIRATIESESSIE HAVO-P: ACHTERGRONDEN – WIKO VEENVLIET	1.5 INSPIRATIESESSIE AUTONOMIE VERSTERKEN – OTTO DE LOOR	1.6 INSPIRATIESESSIE TAALCOMPETENTE LERAREN – MARIEKEN PRONK	1.7 WORKSHOP CONCENTRATIE – PAULINE JONKER	1.8 WORKSHOP DIFFERENTIATIE – MEIKE BERBEN	1.9 WORKSHOP KWALITEIT BENUTTEN – KITTY VAN DIJK, MASJA MESIE
11.40	PAUZE								
11.50	2.1 LEZING MEESTER VAN INTERACTIE – MENNO HULSWIT	2.2 INSPIRATIESESSIE NPO-INTERVENTIES – JAKOB BOETJE	2.3 INSPIRATIESESSIE COACHING EIGENAARSCHAP – JANNET MARECHAL	2.4 INSPIRATIESESSIE WISKUNDE – LAMBRECHT SPIJKERBOER	2.5 INSPIRATIESESSIE COACHING-STRUCTUUR – WOUTER BRUS	2.6 INSPIRATIESESSIE OUD-HAVISTEN – JOHAN KEIJZER, BASTIAAN BUIJS			
12.30	LUNCH								
13.30	3.1 LEZING METACOGNITIE – MAURICE VAN WERKHOOVEN	3.2 INSPIRATIESESSIE COACHING EIGENAARSCHAP – JANNET MARECHAL	3.3 INSPIRATIESESSIE EXECUTIEVE FUNCTIES – TINEKE V/D KLINK, ROBINE KROON	3.4 INSPIRATIESESSIE PRAKTIJKGERICHT LEREN EN LOB – KARINA BAARDA, ANNEMIEKE REBEL	3.5 INSPIRATIESESSIE ZWEMMEN ZONDER ZWEMBAD – ARJAN WOORD	3.6 INSPIRATIESESSIE OUD-HAVISTEN – JOHAN KEIJZER, BASTIAAN BUIJS	3.7 INSPIRATIESESSIE KANSEN VAN COVID – OTTO DE LOOR	3.8 INSPIRATIESESSIE PRESTATIEDRUK – TANJA VAN BEMMEL	3.9 INSPIRATIESESSIE NPO-INTERVENTIES – JAKOB BOETJE
14.10	PAUZE								
14.30	4.1 LEZING MOTIVATIE – STEVEN PONT	4.2 INSPIRATIESESSIE ZELFREGULATIE – PETRA BUNNIK	4.3 INSPIRATIESESSIE ZWEMMEN ZONDER ZWEMBAD – ARJAN WOORD	4.4 INSPIRATIESESSIE MOEILIJKE VRAAG – ALBERT WIJNSMA	4.5 INSPIRATIESESSIE FORMATIEF WERKEN – CLASINE VAN DORST	4.6 INSPIRATIESESSIE OUDERPARTICIPATIE – LOTH VAN VEEN BARBARA DRESEN	4.7 WORKSHOP SAMENWERKEND LEREN – LAMBRECHT SPIJKERBOER	4.8 WORKSHOP CONTACTTIJD – PATRICIA VAN SLOBBE	4.9 WORKSHOP LESSONS LEARNED – DUSTIN DIJKSTRA
15.10	PAUZE								
15.20	5.1 LEZING MOTIVATIE – STEVEN PONT	5.2 INSPIRATIESESSIE MOEILIJKE VRAAG – ALBERT WIJNSMA	5.3 INSPIRATIESESSIE ZELFREGULATIE – PETRA BUNNIK	5.4 INSPIRATIESESSIE COACHING-STRUCTUUR – WOUTER BRUS	5.5 INSPIRATIESESSIE PRESTATIEDRUK – TANJA VAN BEMMEL	5.6 INSPIRATIESESSIE FORMATIEF WERKEN – CLASINE VAN DORST			
16.00	BORREL								

RONDE 1

(11.00U – 11.40U)

1.1 De docent als meester van de interactie

Lezing (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 2**

Spreker(s)

Menno Hulswit (Thomas a Kempis Arnhem, docent en auteur)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Gebaseerd op recent psychologisch onderzoek, zal ik eerst een aantal gangbare aannames over gedragsverandering ontmantelen, zoals het idee van zelfdiscipline. Vervolgens zal ik laten zien dat het noodzakelijk is de leerling op emotioneel niveau te raken, en dat de invloed van de omgeving vaak belangrijker is dan de motivatie.

Doel

Het komt nogal eens voor dat we willen dat een leerling zich anders gedraagt dan dat hij doet. Ik zal laten zien onze intuïtieve aanpak van gewenste gedragsverandering vaak weinig effectief is, omdat hij gebaseerd is op onjuiste aannames. Een eenvoudig stappenplan kan ons verder helpen. Menno is auteur van het boek "De docent als meester van de interactie"

1.2 Metacognitie maakt een havist slimmer

Lezing (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Maurice van Werkhoven (Trainer, voorheen verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Leerlingen met een, in verhouding tot medeleerlingen, lagere intelligentie kunnen dat compenseren met goed ontwikkelde metacognitieve vaardigheden. Ze kunnen daarmee zelfs slimmer worden dan slimme leerlingen. Metacognitie betreft vaardigheden om het eigen denken, handelen en leren te organiseren, te controleren en eventueel (bij) te sturen. Die vaardigheden worden getraind tijdens de reguliere lessen.

Doel

Je maakt kennis met hoe meta-denken in z'n werk gaat en krijgt concrete handreikingen over hoe je meta-denken in de klas te ontlokken en bevorderen. Je kunt daarbij een belangrijke voorbeeldfunctie hebben, door onder andere door je eigen handelen in de les te 'overtitelen'. Je staat model, mede door hardop te denken.

1.3 Praktische handvatten voor het werken aan executieve vaardigheden

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Robine Kroon-Zijderhand & Tineke van der Klink-Bouwens (Eigenaren Leren Leren Schiedam)

Doelgroep

Docenten, mentoren, decanen

Inhoud

Aan de hand van diverse korte, praktische werkvormen zullen wij laten zien en ervaren hoe je met behulp van laagdrempelig en makkelijk in te zetten materiaal met leerlingen constructieve gesprekken kunt voeren over executieve functies en hoe je samen met hen een hulpvraag kunt formuleren en een interventie kunt kiezen. (zie volgende pagina)

Doel

Na onze inspiratiesessie zul je je nog meer bewust zijn van de urgentie om bij de begeleiding van hun leerlingen het ontwikkelen van de executieve vaardigheden centraal te stellen.

1.4 Havo-P, achtergronden en doelen

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Wiko Veenvliet (Bestuurslid havoplatform)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

In de bijeenkomst word je meegenomen in de achtergronden, doelstellingen en actuele ontwikkelingen ten aanzien van havo-P (een praktijkgericht vak op de havo).

Doel

Ik bied inzicht in de kansen, de mogelijkheden en de stand van zaken ten aanzien van Havo-P en er wordt voor beelden gezorgd wat Havo-P voor jouw school of beter gezegd havo-leerlingen kan betekenen.

1.5 Autonomie versterken; een van de doelen van (havo)onderwijs

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Otto de Loor (Trainer, coach, adviseur Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden, docenten, mentoren

Inhoud

Onderwijs is waarden gestuurd. Goede leraren ondersteunen havo-leerlingen bij het behalen van drie onderwijsdoelen: kwalificatie, socialisatie en subjectwording (persoonsvorming). In deze inspiratiesessie bespreken we hoe we (kunnen) werken aan alle drie de doelen, waardoor onze havo-leerlingen goed gedijen om te kunnen leren. Relatie, competentie en autonomie spelen hierbij een belangrijke rol. Van deze drie lijkt het vormgeven van autonomie het lastigst.

Doel

- uitwisselen van beelden en ervaringen met betrekking tot de invulling van de drie onderwijsdoelen
- leggen van verbanden met (en tussen) relatie-competentie-autonomie
- praktijken benoemen die bijdragen aan de autonomie van de havo-leerling.

1.6 Taalcompetente docenten: essentieel voor de havist

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Marieken Pronk (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten en leidinggevenden onderbouw/bovenbouw

Inhoud

Het taalniveau van veel havisten laat te wensen over, zowel op het gebied van lezen als van schrijven. In 2020 zijn er zes taalcompetenties voor docenten vastgesteld. Deze competenties helpen om op talig vlak de docenten bewust te maken van wat er nodig is voor het vak.

Doel

Tijdens deze inspiratiesessie maak je kennis met de zes taalcompetenties. We delen inspirerende voorbeelden van hoe je een havo-les kunt vormgeven, bijvoorbeeld het bieden van taalsteun en het bevorderen van taalproductie door interactie.

1.7 (en 2.7) Concentreren kun je leren

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Pauline Jonker (Eigenaar Maak mij wat wijs!)

Doelgroep

Docenten, mentoren

Inhoud

Leerlingen kunnen zich bewust worden waarom het voor hen moeilijk is zich te concentreren. Maar dat is te leren! We gaan aan de slag met hoe je met de leerlingen stap voor stap de concentratie kunt vergroten. Dat resulteert in succeservaringen op de korte termijn en jouw leerlingen ontwikkelen vaardigheden voor de lange termijn.

Doel

Na afloop kun je met jouw klas aan de slag gaan met het verbeteren van de concentratie, wat een positieve invloed heeft op de werksfeer en de resultaten. Je weet hoe je jouw leerlingen bewust kunt maken van de kracht van concentratie, waardoor ze gemotiveerd worden om er zelf een stap mee te zetten.

1.8 (en 2.8) Differentiëren is te leren! Een introductie.

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Meike Berben (Adviseur, CPS onderwijsontwikkeling en advies)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Differentiëren, oftewel rekening houden met verschillen tussen leerlingen, klinkt mooi, maar hoe organiseer je dit met veel verschillende leerlingen in verschillende klassen?

Doel

Je weet wat differentiatie in de les inhoudt, welke manieren van differentiëren er zijn, welke manieren je al toepast en welke manieren je nog meer zou kunnen toepassen.

1.9 (en 2.9) Kwaliteit benutten

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Kitty van Dijck & Masja Mesie (Trainers Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden, docenten

Inhoud

Elke schoolleider kent in zijn of haar school wel een paar docenten die er boven uitsteken. De zogenaamde 'excellente docenten'. Docenten die met vrijwel elke groep uit de voeten kunnen, die met veel variatie en creativiteit lesgeven, die leerlingen écht kunnen laten leren. Vaak raakt de school die docenten vroeger of later kwijt. Ze gaan op zoek naar nieuwe uitdagingen. Maar dat hoeft niet. Je kunt hun kwaliteiten echter zo inzetten dat zij én collega's beter tot hun recht komen.

Doel

In deze workshop onderzoeken we hoe de schoolleider de kwaliteiten van excellente docenten kan inzetten voor kwaliteitsontwikkeling in de school. Neem voor deze workshop gerust een aantal van je excellente docenten mee.

RONDE 2

(11.50 UUR – 12.30 UUR)

2.1 De docent als meester van de interactie

Lezing (40 minuten) [wordt ook aangeboden in ronde 1](#)

Spreker(s)

Menno Hulswit (Thomas a Kempis Arnhem, docent en auteur)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Gebaseerd op recent psychologisch onderzoek, zal ik eerst een aantal gangbare aannames over gedragsverandering ontmantelen, zoals het idee van zelfdiscipline. Vervolgens zal ik laten zien dat het noodzakelijk is de leerling op emotioneel niveau te raken, en dat de invloed van de omgeving vaak belangrijker is dan de motivatie.

Doel

Het komt nogal eens voor dat we willen dat een leerling zich anders gedraagt dan dat hij doet. Ik zal laten zien onze intuïtieve aanpak van gewenste gedragsverandering vaak weinig effectief is, omdat hij gebaseerd is op onjuiste aannames. Een eenvoudig stappenplan kan ons verder helpen.

Menno is auteur van het boek "De docent als meester van de interactie"

2.2 NPO op het Harens Lyceum voor huidige en toekomstige leerlingen

Inspiratiesessie (40 minuten) [wordt ook aangeboden in ronde 3](#)

Spreker(s)

Jakob Boetje (Onderwijscoördinator H4/5 & coördinator NPO Harens Lyceum)

Doelgroep

Docenten, schoolleiders, mentoren

Inhoud

Gebrek aan heldere kaders en voorbeelden hebben ons niet tegengehouden om de NPO-gelden stevig in te zetten. Sterker nog, we hebben het NPO aangegrepen als vliegwiel om positieve interventies onderdeel te laten worden van het Harens Lyceum, waarvan huidige en toekomstige leerlingen profiteren.

Doel

Met dit voorbeeld kun je de NPO-interventies op je eigen school tegen het licht houden, wat kunnen we van elkaar leren?

2.3 Coaching gericht op eigenaarschap? Ontdek wat de havist belangrijk vindt!

Inspiratiesessie (40 minuten) [wordt ook aangeboden in ronde 3](#)

Spreker(s)

Jannet Marechal (Trainer ATOA, Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havisten hebben behoefte aan autonomie. Toch ervaren havisten met enige regelmaat dat mentoren/coaches geneigd zijn te sturen op eigenaarschap. Eigenaarschap kun je niet afdwingen, wel kun je ontdekken waar de leerling warm voor draait en wat hij belangrijk vindt. Dit blijkt de motor van de coaching.

(zie volgende pagina)

Doel

In deze inspiratiesessie word je stapsgewijs meegenomen in de do's en don'ts van coachingsgesprekken. Je leert hoe je je kan blijven richten op wat de havist belangrijk vindt, naast het feit dat school ook het een en ander van de havist verlangt.

2.4 Wiskunde op de havo

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Lambrecht Spijkerboer (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Hoe komt het dat in de lockdown-periode wiskunde docenten op de havo geconfronteerd worden met meer onvoldoendes dan bij andere vakken? De aard van het vak en de opvattingen over het leren van wiskunde spelen daarbij een rol. Dus moeten de oplossingen niet alleen gezocht worden in de organisatie van meer (begeleide) tijd.

Doel

Met de inzichten over het leren van wiskunde én de kenmerken van havoleerlingen kunnen meer leerlingen bereikt worden, zodat wiskunde minder een struikelvak wordt en leerlingen het praktisch nut van het vak inzien. Dat kan mentoren, decanen en docenten helpen de problemen bij wiskunde (beter) te hanteren.

2.5 Het bouwen van een coachingsstructuur binnen je onderwijs

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Wouter Brus (Coach op Thomas a Kempis College Arnhem)

Doelgroep

Leidinggevenden, mentoren

Inhoud

Voor het toevoegen van een coachingsstructuur aan je onderwijsorganisatie zijn vele wegen mogelijk. Gebruik deze sessie om te leren van de successen en fouten die we tegen kwamen op de weg naar 'iedere leerling een coach'. We spreken over de mentorrol, leerlingen die elkaar coachen, docenten die 1 op 1 begeleiding geven en het opleiden van mentoren in coachende gespreksvoering.

Doel

Als je de deur uit gaat hoop ik dat je vragen over het starten of continueren van coaching binnen je eigen organisatie beantwoord zijn. Mocht je er nog niet mee bezig zijn dan hoop ik dat je na de sessie geïnspireerd bent geraakt.

2.6 Als ik je over vijftien jaar tref...

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Johan Keijzer (Netwerk Onderwijsadviseurs), Bastiaan Buijs (HaCo)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Als je een havist over 15 jaar zou treffen in zijn of haar beroepsbestaan, wat heeft deze havist dan te danken aan de havo en wat heeft deze havist bereikt ondanks de havo? Welke competenties zeggen oud-havisten geleerd en gemist te hebben? Welke tips geven de oud-havisten de aanwezige scholen?

Doel

In deze sessie vertellen oud-havisten hoe zij de havo ervaren hebben en wat zij, terugkijkend op hun schoolloopbaan en arbeidsbestaan, nodig hadden en hebben.

RONDE 3

(13.30 UUR – 14.10 UUR)

3.1 Metacognitie maakt een havist slimmer

Lezing (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 1**

Spreker(s)

Maurice van Werkhoven (Trainer, voorheen verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Leerlingen met een, in verhouding tot medeleerlingen, lagere intelligentie kunnen dat compenseren met goed ontwikkelde metacognitieve vaardigheden. Ze kunnen daarmee zelfs slimmer worden dan slimme leerlingen. Metacognitie betreft vaardigheden om het eigen denken, handelen en leren te organiseren, te controleren en eventueel (bij) te sturen. Die vaardigheden worden getraind tijdens de reguliere lessen.

Doel

Je maakt kennis met hoe meta-denken in z'n werk gaat en krijgt concrete handreikingen over hoe je meta-denken in de klas te ontlocken en bevorderen. Je kunt daarbij een belangrijke voorbeeldfunctie hebben, door onder andere door je eigen handelen in de les te 'ondertitelen'. Je staat model, mede door hardop te denken.

3.2 Coaching gericht op eigenaarschap? Ontdek wat de havist belangrijk vindt!

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 2**

Spreker(s)

Jannet Marechal (Trainer ATOA, Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havisten hebben behoefte aan autonomie. Toch ervaren havisten met enige regelmaat dat mentoren/coaches geneigd zijn te sturen op eigenaarschap. Eigenaarschap kun je niet afdwingen, wel kun je ontdekken waar de leerling warm voor draait en wat hij belangrijk vindt. Dit blijkt de motor van de coaching.

Doel

In deze inspiratiesessie word je stapsgewijs meegenomen in de do's en don'ts van coachingsgesprekken. Je leert hoe je je kan blijven richten op wat de havist belangrijk vindt, naast het feit dat school ook het een en ander van de havist verlangt.

3.3 Praktische handvatten voor het werken aan executieve vaardigheden

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 1**

Spreker(s)

Robine Kroon-Zijderhand & Tineke van der Klink-Bouwens (Eigenaren Leren Leren Schiedam)

Doelgroep

Docenten, mentoren, decanen

Inhoud

Aan de hand van diverse korte, praktische werkvormen zullen wij laten zien en ervaren hoe je met behulp van laagdrempelig en makkelijk in te zetten materiaal met leerlingen constructieve gesprekken kunt voeren over executieve functies en hoe je samen met hen een hulpvraag kunt formuleren en een interventie kunt kiezen. (zie volgende pagina)

Doel

Na onze inspiratiesessie zul je je nog meer bewust zijn van de urgentie om bij de begeleiding van hun leerlingen het ontwikkelen van de executieve vaardigheden centraal te stellen.

3.4 Praktijkgericht leren en loopbaanontwikkeling op de havo, hoe doe je dat?

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Annemieke Rebel, Karina Baarda (Regiocontactpersoon Amsterdam en adviseur VO Expertisepunt LOB)

Doelgroep

Leidinggevenden, docenten, decanen, mentoren bovenbouw

Inhoud

We gaan in op de uitkomsten van het onderzoek Praktijkgericht onderwijs op de havo (september 2021) en maken vervolgens de koppeling tussen de nieuwe ontwikkelingen binnen de havo en de belangrijke rol van LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding) daarbij: de loopbaangerichte leeromgeving, het opdoen van ervaringen en de reflectie hierop én LOB binnen de (vak)lessen: 'LOB is van iedereen!'

Doel

Na deze inspiratiesessie

- heb je meer zicht op de nieuwe ontwikkelingen binnen de havo en de belangrijke rol van LOB daarin;
- heb je inspiratie opgedaan voor de volgende stap binnen jouw school/ regio;
- heb je meer kennis van het materiaal dat het Expertisepunt LOB aanbiedt ter ondersteuning van dit proces.

3.5 Hoe kun je leren zwemmen zonder zwembad?

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 4**

Spreker(s)

Arjan Woord en Marius van der Stege (Stagecoördinator havo, Pieter Zandt scholengemeenschap)

Doelgroep

Boventbouwdocenten, decanen, mentoren, leidinggevenden

Inhoud

Die vraag stellen wij ons binnen het havo-onderwijs op de Pieter Zandt. Hoe kun je leerlingen vormen voor het hoger beroepsonderwijs zonder dat er op de havo kennis wordt gemaakt met het toekomstige beroepenveld? Kortom, we zijn op zoek naar de B in de havo.

Doel

Zwemmen zonder zwembad gaat niet. Voorbereiden op het hbo zonder aandacht voor de B gaat niet. Het afgelopen cursusjaar zijn wij gestart met stages in 4 havo: leerlingen die een dag per week een half jaar lang stagelopen met opdrachten die leuk en uitdagend zijn voor een havist. Wil jij ook zwemervaring op komen doen? Welkom!

3.6 Als ik je over vijftien jaar tref...

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 2**

Spreker(s)

Johan Keijzer (Netwerk Onderwijsadviseurs), Bastiaan Buijs (HaCo)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Als je een havist over 15 jaar zou treffen in zijn of haar beroepsbestaan, wat heeft deze havist dan te danken aan de havo en wat heeft deze havist bereikt ondanks de havo? Welke competenties zeggen oud-havisten geleerd en gemist te hebben? Welke tips geven de oud-havisten de aanwezige scholen?

Doel

In deze sessie vertellen oud-havisten hoe zij de havo ervaren hebben en wat zij, terugkijkend op hun schoolloopbaan en arbeidsbestaan, nodig hadden en hebben.

3.7 De kansen van Covid voor ons onderwijs

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Otto de Loor (Trainer, coach, adviseur Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden, docenten, mentoren

Inhoud

Met de invulling van online onderwijs zijn veel scholen vooral op zoek geweest naar zogenaamde 'single-loop-oplossingen'. Reguliere lessen worden online lessen, 'hybride onderwijs' wordt lesgeven in het klaslokaal aan kleinere groepen, met de camera op de docent gericht voor de thuiszitters. In deze inspiratiesessie bespreken we zg. 'double-loop oplossingen': structurele aanpassingen van ons onderwijs, gericht op zelfstandigheidsontwikkeling van leerlingen en met de docent als regisseur van het leren.

(zie volgende pagina)

Doelen

- Ervaringen uitwisselen die zijn opgedaan gedurende de Coronatijd omzetten naar structurele aanpassingen in ons onderwijs.
- Ideeën krijgen om leerlingen zelfstandiger te maken.
- Invulling geven aan de rol van 'docent als regisseur'.

3.8 Prestatiedruk bij leerlingen

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 5**

Spreker(s)

Tanja van Bommel (Eigenaresse KWIEC)

Doelgroep

Docenten bovenbouw

Inhoud

Een bijbaan, een druk sociaal leven, sporten, goede cijfers halen en in één keer de juiste vervolgopleiding doen: keuzes maken lijkt verleden tijd, alles moet tegelijk én direct goed. Willen presteren is niet slecht, het wordt pas vervelend als je de controle kwijtraakt.

Doel

Tijdens deze inspiratiesessie word je meegenomen in wat jij als docent kunt doen om het gevoel van controle bij de leerlingen te vergroten. Hierdoor zal de druk afnemen en het maken van keuzes gemakkelijker gaan. Na afloop heb je tools waar je direct mee aan de slag kunt.

3.9 NPO op het Harens Lyceum voor huidige en toekomstige leerlingen

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 2**

Spreker(s)

Jakob Boetje (Onderwijscoördinator H4/5 & coördinator NPO Harens Lyceum)

Doelgroep

Docenten, schoolleiders, mentoren

Inhoud

Gebrek aan heldere kaders en voorbeelden hebben ons niet tegengehouden om de NPO-gelden stevig in te zetten. Sterker nog, we hebben het NPO aangegrepen als vliegwiel om positieve interventies onderdeel te laten worden van het Harens Lyceum, waarvan huidige en toekomstige leerlingen profiteren.

Doel

Met dit voorbeeld kun je de NPO-interventies op je eigen school tegen het licht houden, wat kunnen we van elkaar leren? hbo; in het hbo heeft 49% na 5 jaar een bachelor, 69% na 8 jaar: jongens zijn significant minder succesvol dan meisjes, kansengelijkheid heeft duidelijke invloed.

RONDE 4

(14.30 UUR – 15.10 UUR)

4.1 Is motivatie een persoonlijkheidskenmerk...?

Lezing (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 5**

Spreker(s)

Steven Pont (Voormalig leerkracht, ontwikkelingspsycholoog en systeemtherapeut)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Na de coronacrisis blijken veel leerlingen een motivatieprobleem te hebben. Hoe kunnen we daar op een niet beschuldigende manier naar kijken én wat betekent dat eventueel voor ons eigen pedagogisch handelen op school? Wat kunnen we doen?

Doel

Het is altijd lastig als een leerling of een klas niet doet wat je van ze vraagt. Maar zit dan nou in de leerling, of zit dat voor een deel misschien ook in de relatie? En als dat laatste speelt, hoe kunnen we ons voordeel doen met datgene wat we inmiddels over de werking van de hersenen weten...?

4.2 Zelfregulerend leren op de havo

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 5**

Spreker(s)

Petra Bunnik Msc. (Eigenaar Strategie voor Leren)

Doelgroep

Docenten/mentoren onderbouw/bovenbouw

Inhoud

In deze inspiratiesessie gaan we kijken hoe het zelfregulerend vermogen van (havo)leerlingen ontwikkeld kan worden. We doen dit aan de hand van het gebruik van effectieve leerstrategieën in de (mentor)klas. Praktijkvoorbeelden en handige tips zijn het uitgangspunt.

Doel

Doel van deze sessie is een inzicht krijgen in het gebruik van effectieve leerstrategieën om op basis daarvan direct de volgende dag aan de slag te kunnen met kleine interventies.

4.3 Hoe kun je leren zwemmen zonder zwembad?

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Arjan Woord en Marius van der Stege (Stagecoördinator havo, Pieter Zandt scholengemeenschap)

Doelgroep

Bovenbouwdocenten, decanen, mentoren, leidinggevenden

Inhoud

Die vraag stellen wij ons binnen het havo-onderwijs op de Pieter Zandt. Hoe kun je leerlingen vormen voor het hoger beroepsonderwijs zonder dat er op de havo kennis wordt gemaakt met het toekomstige beroepenveld? Kortom, we zijn op zoek naar de B in de havo.

Doel

Zwemmen zonder zwembad gaat niet. Voorbereiden op het hbo zonder aandacht voor de B gaat niet. Het afgelopen cursusjaar zijn wij gestart met stages in 4 havo: leerlingen die een dag per week een half jaar lang stagelopen met opdrachten die leuk en uitdagend zijn voor een havist. Wil jij ook zwemervaring op komen doen? Welkom!

4.4 Het vertrouwen in elkaar om de moeilijke vraag te stellen.

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 5**

Spreker(s)

Albert Wijnsma (Rector Academie Tien)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

De volgende grote vraag leeft al enige tijd bij mij: "Kunnen wij, als burgers die gezamenlijk de Nederlandse maatschappij vormgeven, elkaar nog de moeilijke vragen stellen?" Misschien stel ik de vraag wel verkeerd? "Kunnen wij, als burgers die gezamenlijk de Nederlandse maatschappij vormgeven, elkaar nog de moeilijke vragen stellen zonder elkaar te veroordelen op de antwoorden?"

Doel

Bij het stellen van moeilijke vragen is volgens mij het gezamenlijk zoeken naar antwoorden het meest belangrijk. Op Academie Tien start voor ons die zoektocht naar een antwoord bij verwondering, één van de vier kernwaarden van onze school.

4.5 Formatief werken, de ultieme vorm van interactie

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 5**

Spreker(s)

Clasine van Dorst (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs, docent Stedelijk Gymnasium Breda)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Hoe kun je havoleerlingen feedback geven waar zij iets mee kunnen en op basis waarvan zij zich ook uitgenodigd voelen om aan de slag te gaan. Hoe kun je havoleerlingen motiveren om ook feedback te geven aan elkaar? Wat zijn daarin aantrekkelijke vormen?

Doel

Na deze workshop heb je allerlei vormen van feedback geven aan je gereedschapskist toegevoegd. Vormen van feedback die de hele klas aangaan, maar ook vormen die specifiek geschikt zijn voor bepaalde gedeeltes van de les. Hiermee kun je in je lessen direct aan de slag - en je leerlingen ook!

4.6 Ouderparticipatie bij de studiekeuze van havisten

Inspiratiesessie (40 minuten)

Spreker(s)

Loth van Veen en Barbara Dresen (Oprichter Intermijn; decaan SG de Breul)

Doelgroep

Docenten, decanen, leidinggevenden, mentoren bovenbouw

Inhoud

Het maken van een studiekeuze wordt door veel leerlingen als lastig ervaren. De druk om 'de juiste keuze' te maken is groot. Jongeren van nu zien ouders als belangrijkste raadgevers in dit proces. Hoe kun je als school samenwerken met ouders om leerlingen te begeleiden bij het maken van een passende studiekeuze?

Doel

Tijdens deze sessie krijg je handreikingen bij het vormgeven van de samenwerking tussen ouders en school ten aanzien van het keuzeproces van leerlingen.

4.7 (en 5.7) Samenwerkend leren in de (flex)les

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Lambrecht Spijkerboer (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Havoleerlingen worden bovengemiddeld blij van leren in interactie. Over samenwerkend leren is al veel bekend, maar hoe ziet dat eruit in de havoklas? In deze workshop zoomen we in op de vraag naar de geschikte opdrachten voor samenwerken leren, naar geschikte groeps grootte en groeps samenstelling zodat het in de havoklas geen kletsen maar effectief leren wordt.

Doel

Door inspiratie op te doen kunnen de lesactiviteiten voor je havo klas geschikter gemaakt worden. Je wordt uitgedaagd daarbij samenwerkend leren in te zetten.

4.8 (en 5.8) Verhoog de waarde van de contacttijd door bewust te kiezen voor leeractiviteiten.

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Patricia van Slobbe (Trainer OnderwijsArena)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Waar heb jij echt tijd voor nodig om het leren tijdens de lessen zichtbaar te maken en welke technologie ze je hierbij in? We kijken met het BLOX-model naar je eigen lesonderdelen om zo inspiratie op te doen voor jouw interactieve en activerende lessen. Na de 'corona-lessen' weten we extra goed wat wel en wat niet kan als je niet fysiek bij elkaar in een ruimte bent.

Doel

We werken met het BLOX-model, je doet inspiratie op voor je eigen interactieve en activerende lessen en je maakt een eerste opzet voor jouw volgende les.

4.9 (en 5.9) Lessons learned bij leren met ICT

Workshop (90 minuten)

Spreker(s)

Dustin Dijkstra (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Verdwijnen de apps en webtools uit het klaslokaal nu we weer fysiek bij elkaar mogen komen? Of kunnen de ICT-middelen van de online lestijd de fysieke les verrijken? In deze workshop kijken we naar de ervaringen die zijn opgedaan in de online lestijd. Wat werkte goed en wat kunnen we daarvan leren voor de fysieke lessen?

Doel

Voor je eigen les kun je een keuze maken voor de inzet van ICT waarbij het leren van de leerling wordt versterkt. Door een bewuste inzet van ICT in de verschillende fasen van je les kun je het leerrendement verhogen.

RONDE 5

(15.20 UUR – 16.00 UUR)

5.1 Is motivatie een persoonlijkheidskenmerk...?

Lezing (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 4**

Spreker(s)

Steven Pont (Voormalig leerkracht, ontwikkelingspsycholoog en systeemtherapeut)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Na de coronacrisis blijken veel leerlingen een motivatieprobleem te hebben. Hoe kunnen we daar op een niet beschuldigende manier naar kijken én wat betekent dat eventueel voor ons eigen pedagogisch handelen op school? Wat kunnen we doen?

Doel

Het is altijd lastig als een leerling of een klas niet doet wat je van ze vraagt. Maar zit dan nou in de leerling, of zit dat voor een deel misschien ook in de relatie? En als dat laatste speelt, hoe kunnen we ons voordeel doen met datgene wat we inmiddels over de werking van de hersenen weten...?

5.2 Het vertrouwen in elkaar om de moeilijke vraag te stellen.

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 4**

Spreker(s)

Albert Wijnsma (Rector Academie Tien)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

De volgende grote vraag leeft al enige tijd bij mij: "Kunnen wij, als burgers die gezamenlijk de Nederlandse maatschappij vormgeven, elkaar nog de moeilijke vragen stellen?" Misschien stel ik de vraag wel verkeerd? "Kunnen wij, als burgers die gezamenlijk de Nederlandse maatschappij vormgeven, elkaar nog de moeilijke vragen stellen zonder elkaar te veroordelen op de antwoorden?"

Doel

Bij het stellen van moeilijke vragen is volgens mij het gezamenlijk zoeken naar antwoorden het meest belangrijk. Op Academie Tien start voor ons die zoektocht naar een antwoord bij verwondering, één van de vier kernwaarden van onze school.

5.3 Zelfregulerend leren op de havo

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 4**

Spreker(s)

Petra Bunnik Msc. (Eigenaar Strategie voor Leren)

Doelgroep

Docenten/mentoren onderbouw/bovenbouw

Inhoud

In deze inspiratiesessie gaan we kijken hoe het zelfregulerend vermogen van (havo)leerlingen ontwikkeld kan worden. We doen dit aan de hand van het gebruik van effectieve leerstrategieën in de (mentor)klas. Praktijkvoorbeelden en handige tips zijn het uitgangspunt.

Doel

Doel van deze sessie is een inzicht krijgen in het gebruik van effectieve leerstrategieën om op basis daarvan direct de volgende dag aan de slag te kunnen met kleine interventies.

5.4 Het bouwen van een coachingsstructuur binnen je onderwijs

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Wouter Brus (Coach op Thomas a Kempis College Arnhem)

Doelgroep

Leidinggevenden, mentoren

Inhoud

Voor het toevoegen van een coachingsstructuur aan je onderwijsorganisatie zijn vele wegen mogelijk. Gebruik deze sessie om te leren van de successen en fouten die we tegen kwamen op de weg naar 'iedere leerling een coach'. We spreken over de mentorrol, leerlingen die elkaar coachen, docenten die 1 op 1 begeleiding geven en het opleiden van mentoren in coachende gespreksvoering.

Doel

Als je de deur uit gaat hoop ik dat je vragen over het starten of continueren van coaching binnen je eigen organisatie beantwoord zijn. Mocht je er nog niet mee bezig zijn dan hoop ik dat je na de sessie geïnspireerd bent geraakt.

5.5 Prestatiedruk bij leerlingen

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 3**

Spreker(s)

Tanja van Bommel (Eigenaresse KWIEC)

Doelgroep

Docenten bovenbouw

Inhoud

Een bijbaan, een druk sociaal leven, sporten, goede cijfers halen en in één keer de juiste vervolgopleiding doen: keuzes maken lijkt verleden tijd, alles moet tegelijk én direct goed. Willen presteren is niet slecht, het wordt pas vervelend als je de controle kwijtraakt.

Doel

Tijdens deze inspiratiesessie word je meegenomen in wat jij als docent kunt doen om het gevoel van controle bij de leerlingen te vergroten. Hierdoor zal de druk afnemen en het maken van keuzes gemakkelijker gaan. Na afloop heb je tools waar je direct mee aan de slag kunt.

5.6 Formatief werken, de ultieme vorm van interactie

Inspiratiesessie (40 minuten) **wordt ook aangeboden in ronde 4**

Spreker(s)

Clasine van Dorst (Trainer Netwerk Onderwijsadviseurs, docent Stedelijk Gymnasium Breda)

Doelgroep

Docenten

Inhoud

Hoe kun je havo-leerlingen feedback geven waar zij iets mee kunnen en op basis waarvan zij zich ook uitgenodigd voelen om aan de slag te gaan. Hoe kun je havo-leerlingen motiveren om ook feedback te geven aan elkaar? Wat zijn daarin aantrekkelijke vormen?

Doel

Na deze workshop heb je allerlei vormen van feedback geven aan je gereedschapskist toegevoegd. Vormen van feedback die de hele klas aangaan, maar ook vormen die specifiek geschikt zijn voor bepaalde gedeeltes van de les. Hiermee kun je in je lessen direct aan de slag - en je leerlingen ook!

